

Aigakēra Livli" ul' ndamist tygub

"Akateeminen Heimoklubi" Helsinki.

Jūli.

Inda 10 sant.

Seismōz aigast.

Kālōgōm ents riekiidi ja votsōgōm lebbō nēdi ja tulgōm tāgiž Izand jūr. Nustagōm ents sydāmōd ja kādud Jumal pūolō, kis um touvōs.

(Jer.itk.l.340,41)

Nej profet Jeremia nutiz Izrael rouvōn, ku se vol kie- rōn sālga Jumalōn ja yrgōn kādō iz ents riekiidi ja ku Jumal yļ sie vol pānd Izrael rouvōn sūrdō sundō jelamist Bābelōs. Aga ne profet sōnad kōlbōbōd vel tāmpō ka mādōn, luggiji, kis kyl nutam ēntsta kristlistōks, aga kānō kujgiē riekiidi, mis ābuot Jumal riekud ja jelam jelamist, mis ābuo Jumalōn miel pierri. Vōib vōlda, ku Jumal ka mingiz mēsti um jōva sundtōn yļ sie ja mēg uom yļ sie vel nuriksōnd āb nāds, ku iz uom vond sūlist ents riekiidi kēds ja kīerōs Jumal jūst jara. Mēg iz pāvast pāvvo jellōs, vōib vōlda āb uom sie āb yt tundōnd, siest ku āb uom kālōnd ja votsōnd lebbō ents jelamiz riekud. Mēg uom set nej yļ ama uldōpen arrōnd, ku uom kristlist, uskōm ku Jumal um touvōs, tīedan ku vōim pāstōt sādō, kulōm ja luggōm ka Jumal sōnnō, lām lātōl, nej uomō jōvad, ōigist kristlist ja Jumal lapst ja ka mād jelamiz rek um jōva ja ōigi. Nej jelist ja mōtlist ka Izrael lapst, aga Izand nutiz nānt pāl: Alastōmt mina tīb, āb sug oppōrt, - ja vel: Se rov tulab min jūr set ents sūkōks ja ouvōstōb mīnda set ents ūldōks, aga pidab ents sydām kougōn minstō. Sīepierast profet ka nutiz Izrael rouvōn: Kālōgōm ents riekiidi ja votsōgōm lebbō nēdi. Nej iz ka vel tāmpō mādōn kulōb se profet sōna. Ja āz mēg nej tīemō, āz mēg vōtam Jumalsōnnō ajgapūkōks, missōks mēg ents riekiidi kālōm ja lebbō votsōm, nej sāmō nāds kujjen muitist mād riekud at, kuj jumalsōnas um sādōt. Siz mēg

nām, kuj pimdist āt mād riekud jumalsōna vals, ja kuj kougōn ne āt siest riekst, mis um Jumalōn mielpierri, mis um Jumal lapst rek. Ja nej nāds, kuj ābkōlbli mād jelamiz rek um, laz kyl mēg nutam ēntsta kristlistōks, mēg tundōm ents sydāmīs, ku ka mēg uom sellist iz, kīend pāl Jezus kōrd kītiz: "Miks pierast tēg mīnda nutat: Izand, Izand! Ja ād tīet, mis ma kītōb?" Siz mēg ka tundōm kuj kougōn mād sydāmōd āt vel Jumalōst, kuj jennō ne āt vel ābjōvvō tādōd. Mād jelamiz riekud nāgtōbōd mādōn mingi mād sydām um, kaš se um Jumal pūol kas tez mājilma pūol kīerōn. Az mād jelamiz riekud āb sadat ydōkubbō sieks, mis Jumalsōnas um sādōt, nej se mādōn nāgtōb ku mād sydām um vel kougōn Jumalōst ja mēg vel āb uom mingist ōigist kristlist ja Jumal lapst.

Sīepierast kālōm ja votsōm lebbō yldiņ ents sydāmōd ja kīerōm ēntsta Jezus Kristus rist jūr kust mēg sām ūtō vallō ents sydāmīs ja ūtō joudō ents jelamiz riek pāl. Sāl, ja yd set sāl, mād Pāstajiz rist jūs, mād jeng vōib sādō sie val ja joud, mis mādōn um vajag, laz mēg vōimō vōlda ōigist kristlist ja Jumal lapst.

Tōurōz luggiji, āz sa tundōd, ku sin sydām vel āb ūo Jumal pūol kīerōn, ja ku sin jeng vel āb ūo pāstōt, nej li tāmpō iz rist jūr ja tie vāldiņ ents sydām, laz rist val ja joud vōigō ka sin sydām tātō. Li juba tāmpō, ala vībt. Vel tāmpō Jumal um andōn sinnōn votsōbaigō ja sa ād tīeda kas emiņt mūpō se sinnōn sāb andtōt. Ala vodl; tāmpō vel um sinnōn alastōm pāva, tien ents Jumalt yļ sie, mūpō um juba, vōib vōlda obbō.

Siepierast ku aiga um li-
ti ja jega stupdōks se leb
lītizōks ja sinnōn vōib lā-
dō nej kuj Izrael, lapstōn
leks, kis ist votsōt ents
Pāstajist siz, ku nāntōn ai-
ga sai andtōt ja pierrō
emiņt seļi aiga iz sā
nāntōn andtōt. Jumal vōb kie-
rō ents paļg ka sin pāld
jara ja risting, kus sa siz
ied,.. Siepierast yldiņ kāl
ents riekidi ja vōts nēdi
lebbō ja tul tāgiz Izand
jūr, tul tām Pūoga risy jūr
ja nusta ents sydant ja
kādud Jumal pūol, nej ta
sin jara āb ēļa.

E.V.

maij kū N-rōs juba sai
tieutōt. Ne at tund pētōm
līvlist antropologijō. Randō ne
lebbōd pūoldō august kūdō sā-
pi. Ents tyōdō ne at yrgōnd
Kolka kylast ja tulbōd siz
sāld līvlizi ajgōs ja leb-
bōvotsōs lānd puol pids am-
mō randō.

Tieudmied lūotōbōd ku
līvlist nāntōn tulbōd jōva
mīelkōks vastō andōs ēntsta
ajgō ja lebbōvotsō.
August kū yrgandōksōs
tulab vel tām fandō Sūomō-
māld medicān professor Lassila,
kis kubs yllō nimtōt dok-
tardōks nejiz ka pētōb līv-
lizi.

V.

Mel.:Es savus grēkus sūdzos.

Um kandtōb lālam kādam
Min viza sydāmōn,
Tul Jezus joudō andam
Iz minnōn nōrkōnōn;
Tyg mīnda, tarm min abbō,
Sa ēntsta ristō rabbō
Min pierast andōn ūod.

Nej neme sougdi mina
Ents iga riekko kāb,
Min sieldōmt yd set Sina
Vōid andō, ku ma nāb;
Jūd Jezus Sina mīnda,
Ma pallōs votsub Sinda,
Ābt sādō riek pālō.

Tul arstōm jengō rujjō,
Mis tierrōks sādō tab
Ja elast oksō kujjō,
Siz aļļōks tāma sāb;
Sa ūod se puoij, mis pidab
Min ānkart, Sin jūr sidab
Ents lūotōks mina yd.

Sin kūolimi laz tūogō
Min jengōn pāstamist,
Laz tānda ūdpāl lūogō,
Tām āndag jēlamist;
Sin tōurōz ver sie tīegō,
Laz mina Sin jūr iēgō
Ja patist pūdi volg.

Sūomōkiel pierrō.

Sūomōmā tieudmied
rāndas.

Jegayd līvližōn jōvist
tuntōb kielpētiji, professor
L.Kettunen um tegiz mingist
nādild pāl tās rāndas, votsōs
kyzzōs ja kūldōs rāndakiel
sōnđi.

Siz at vel kaks me-
ditsin doktart Pesonen ja
Salminen, yļ kiend "Līvli"z

Ūz Testament.
Kuj se "Līvli"z luggiji-
dōn kyl um tieutōb, Ūd Tes-
tament ylnustamiz jūs līvlist-
kielō um set set aigastō
lānd. Tyō um vond vāggō lā-
lam, siepierast ta um lānd
nej lougō, ja aigō um vōt-
tōn ka se, kunts tieudmied,
filologōd ja teologōd tām at
lebbōvāntlōnōd.

Aga ni ābvāntlōs amad
lālamōd pāl um ulzōtund,
Helsinkis painaņōt, līvlistkiel
Ūd Testament ezmi pūol, se
um, amad evangeliumōd ja apos-
tōld tyōd. Ama Ūz Testament
āb ūo vōind rā pūtōks pie-
rast ulzō tūlda.

Ūd Testament um ylnus-
tōn K.Stalte ja tyōdō tiend
at ka sie jūs professor
L.Kettunen, magister V.Kyrōlā,
opatiji Pesonen ja pāp Erviō.
Ūz Testament sāb randō kaim-
dōt ja līvlist vail jara
jagdōt. yļ sie kuj ta sāb
jagdōt sāb kēratōt mingiz
mū kōrd.

V.

Kas jutlō pyvastōm
(sprediķa svetiba) pīlōb
pāp jūs yd?

Yļ sie kyzzimiz kēra-
tōb Sūomōmā pāp Feliks Lu-
janen nej: Ma izmūosta rō-
kendō, ku mīnda nutistō Nils-
as lātkub pāpiks. Sieda ma
nej sieldistiz mādlōb, kuj
eglist pāvvo. Ma voj 23
aigastō vana. Minnōn voj mat-
kōmōst Syver kyllō, tuntōb
sūomlist virgtimiz aiga pāp
Paavo Ruotsalainen, syndiz kyllō,

Markkala kála päi, pidam lätö
 lapstõn. Minnõn se historli
 küöz izüo vel kyllõld tuntõb,
 sūr tuba voj Paave virg-
 timiz aiga rouvõks ja nant
 lapstkõks täuz. Se juba andiz
 nin jengõn äbarmõ ja jara-
 pikstõt vaimliz volmiz, mis
 lapst lätõigal ydstyõd sūri-
 nõks ei, ja mis ka küldi-
 jid tädõl paptõ. Ku lätõpi-
 dami voj loptõt, tätz ma
 lapstõn ypi jarakaddõ. Aga sāl
 nūrkas nūziz ylzõ yka vana
 miez armiz naggõks ja kītiz
 vaga yõlkõks: "Mēg külizmõ kyl
 pāp rōkkõ lapstõn ja se voj
 kyl ka mād vanad pāl kitõt,
 aga mēg tāksmõ, jedmõl ku
 laggõm, vel küldõ jumalsõndi
 ka sūrdõn ja vanadõn."
 Ma ädagiz perizpāl jara
 ja kītiz neme vabantõs: "Ab
 sõbrad, ma uob nūr ja min-
 nõn äb üo mittõmidagid, mis
 tädõn, vanad virgimiz aiga
 rouvõn laz kitõg. Ma äb vōi
 ka ilm lebbõmõtlõmist rōkandõ,
 az jutlõz äbüo sõnast sõnnõ
 ylzõkeratõt." Vanamiez vastatiz,
 kyl arms aga tuozinistiz: "Ab,
 nej ta äbüo! Tēg uot py-
 vastõt pyvvõ pāp amatõ, uot,
 Izand Tsebaot engõl. Az Jumal
 nāb, ku mādõn um vajag ju-
 nalsõnnõ, siz kMX ta andab
 ka tädõn sõndi sūzõ, mis
 mādõn kitõ. Lõlam jedmõl, ja
 az tēg ka siz ädvõitõ mād-
 lõn mittõ midagid kitõ, siz
 se äbüo tād sū, aga mād,
 siepierast ku siz mādõn äb-
 üo äb vajag, äb ka tami
 Jumal jelziz sõna tagan!
 Sellist rōkkõ mina jed-
 mõl mittõ kunagid izüo kü-
 õn. Mittõ kunagid ma sieda
 izüo mõtlõn ku küldijid vō-
 abõd ama sū ents pāl, az
 pāp äbmüosta rōkandõ. Ma äda-
 giz jara. Ama leks siegamõl.
 Ma tundiz ents jengõ sūrdõ
 vabamt ja ka sieda ku ma
 äbüo vaba, pāstamist ja sieda
 ku ma uob vaimlistiz sidõtõ,
 niemõ ja irmõ, ammõ kubsõ.
 Se voj ezmi sugandõks,
 is minnõn, äbvertlizõn, pap
 ieutõm Kristus evangeliumt
 joudzistiz ja jelzistiz. Sie-
 kõks ypi voj se ka neme
 min pyvastimi pāp amatõ, laz
 kyl min ofitsielli pyvamsti-
 ni juba voj vond mingist
 pavad jedmõl sieda. Ja ka
 küldijid nāgist voj nādõb,
 ku vanamie sõnad killõbõd
 vastõ nant sydamis. Ja Jumal
 iz kiõld mādõn ents pyvas-

tõmt. Minnõn leksta silmad
 vāldip, ma yrgiz aru sādõ,
 mingi sūr salli jelamiz joud
 at usklist rouv jengõd. Ma
 yrgiz mõtlõ, mingist immõd
 vōikst suggõ, az lätkubud
 votaõkst sydõ ka ents jū,
 ku nant pāpid äbmüostat nej
 rōkandõ, kuj ne sieda tākst.
 Muoistõb äza, laz sāgõ
 sellist sūrdõ alastõm andõ
 Jumal kādst, sāb kyzdõt pīl-
 dzi pālandõkst jelami ja pa-
 tud tundimi. Sellist Jumal
 pyvastimiz puoijpandõkst voltõ
 min küldijidõn.
 Tulbis aigastiz, ku ma
 sai kubbõ nant jumalusklist
 rouvkõks ma tundiz nant vas-
 tõ ytõluggõ sūrdõ ouvõ ents
 sydamsõ, ka irmõ ja armas-
 tõkst, siepierast ku nant nāg-
 tõks kyzi min puolst täud-
 liz ylandamiz Jumal kādõ.
 Min armastõks nant vastõ sai
 pāvast pāvõ sūrimõks, ku ne,
 rōkandõs minkõks yl vaimliz
 jelamiz azad, mittõ kunagid
 ist kyzzõt min puolst, aga
 kyl ents puolst, täudliz yl-
 andamiz entsta Jumal kādõ.
 Saggõld ne tuõt min jūr,
 pallõs nõvvõ vaimlizis azis,
 neme äbtiedajid, mied ja naist.
 Saggõld yd mina istiz
 nant vall neme tullist sy-
 dud pāl puolpavad õdõgin,
 kubõpandis jutlõ. Aga nā nt
 entsõdõn äbtieudõs, ne vaj-
 mistist nej minnõn, kuj ka
 izentsõn pyvapāva jutlõ.
 Svētdienas rits.

Päina.

Jõd um selli tõb mis
 rousti yd vājastõb. Päina
 tulab nej rouvõn kuj ka
 lüomõdõn pālõ. Sa magud virg-
 sõ ents azmõs, nād ents
 silmadõks ja küldõ ents küo-
 radõks, ku päina tulab. Je-
 gakõrd ta äbüo yti. Mündakõ-
 kõrd tämmõn um va naiz nā-
 gu, tuoistakõrd ta um selli
 neka pütõmp, müreid tegiz
 muiti. Päina lomub ristingõn
 pālõ ja pikstõb tända. Siz
 risting mõtlõb, ku perri
 yrg um lezgõl. Jeng tagan
 äb sā, ta um nej jara
 ädagõn, ku ama leja verzõb
 ja ig juoksõb. Sāb ta lik-
 kõ, siz päina tām lasub
 vāldip. Az risting jel yd-
 ainagi suõm rāzkiõki vōib
 liktõ, juba päina tāmstõ

sāb rišting likkō, siz um
set kōrd kūtōt, kuj paina
sin iz azumkylgō māsō sadab:
potst.

Paina āb vājast rousti
yd, ta ratstab nejiz ka je-
lajdi, nej ybiži kuj ka nie-
midi. Mingist jelajd paina
yözō um ratstōn, se um tuoiz
uondzōl jaravāzzōn ja jara-
igtōn. Ybišt pidabōd pād māsō ja
niemōdōn kadub sēmja. Rein ja
Prits vol manōn, ku tām

sinni ybbi leb selliz vāj-
lizōks, pidab ka pā māsō
ja um jega uondzōl igtōn.
Ku Prits neiz, ku tām
ybi um ruja, siz te yözō
tašō pašiz. Vastō pūdyōdō
tul paina ja leks siniz
pūolō. Ni Prits altiz tūlda
ja neiz, ku tām ibizōn
vol yļ sālga selļi neka
aina. Se vōiz sinistō nej
registiz pīkstō, ku ta ama
lebbōl verziz.

Vanad rouvz volto ko-
vald, Nej ka vana Rein
Prits, painō nādō sād, mūs-
tiz tīedō, ku ta tām ybi-
zōn emiņ pālō iz tul. Kovald
rouvz muostist nej rouvōn kuj
ka lūomōdōn paina jara vōttō.

Dr. Loorits kubbō-
kuorjōt rānda nīzist.

Kymkāngalist.

Až tēg jēngis aga
mingis mūsō tādōlpandōb āigas
uotō yözō kānōd leb mingiz
sūr mōtsa, siz tēg ka uo-
tō kūlōnd, mingi sāl um
voikandōks, kriukandōks ja
lapst rākandōks. Sāl siz voi-
kōbōd, kriukōbōd ja rāukōbōd
ne jēngōd, kiend lejad āb-
uotō sanōd kālma pālō kna-
sistiz jaramattōt, neka se
jegayd ristōt rišting lapsōks
volks volmōst. Sāl voikōbōd
ne jēngōd, kis attō upta-
pājsti māsō rabdōt. Sāl kriu-
kōbōd jēngōd, kiendōn sudud
ja oksid attō lejad jara
kiskōnōd, ja rāukōbōd selļist
lapst jēngōd, kiendi jema
attō jarazūmōnd.

Ne sābōd nuttōt kymkān-
galistōks. Ja nej ku ne
amad attō taptōt, siz ne ka
mityd rištingōn jōvamtō āb
tietō ja set sieda yd kā-
lōbōd, kuj ne mingistō vōik-
stō ādagtō ja jarariktō.
Se ābūo vel midagid,
āz sa ādagtōt yd sād, tuoiz

stiz um, āz nej lāb, kuj
se Nabal Nikaks Paṭik māl-
dō tuldsō um vond. Siz um
tāmmōn amaymmar nejjenō
kymkāngalizi suggōn, ku ta
ābūo vōind emiņ mittōytō
samtō astō, ja āz ābvolks
mielō tund ristō jeddō ei-
tō, siz kyl perri yrg
volks jūsō vond. Ōst Ōna
volkstō kymkāngalist jarakis-
kōnōd, āz ābvolks joudōn
yļ ristizriek jūoksō.

Brōksa Brants um vond
Lāndsūo jūsō, ku tāmmōn
kymkāngalist attō yrgōnōd ta-
ganailō. Brants um vond
ratsōl ja tāmmōn um vond
jōva ybi. Kuj ta ka ybistō
ābūo ajjōn, kymkāngalist, kis
nej kierdi jūoksōbōd neka
tul ūgandōks, volkst amasieks
tām kāddō sādōd, āz ta
āb volks sād silda pāl.
Ybiz tagizpūol, mis vel ābūo
sād silda pālō, kymkāngalist
at jarakiskōnd.

Kymkāngalisti set rišt
vōib pāstō. Kas sa ni rist
jeddō etat, yļ ristizriek
lād, aga silda pālō jōdad,
Siz sa sieštō, ku sildapūd
ka attō ristō yļ riek pan-
dōt, ūod nēsti pāstōt. Kym-
kāngalizi ābūo ka mittōku-
nagid nim pierast nutamōst.
Kuj oksid ja sudud yldiņ
attō jūsō, āz neṭi nim pie-
rast nutab, nejiz ka kym-
kāngalist. Nutagōd siepierast
neṭi veļidōks.

Dr. Loorits kubbō kuor-
jōt rānda nīzist.

Kuorsōndpūstiji.

(lapst loul).

Vantōl ylzō katuks pāl,
Kientō jelaṁ nād sa sāl?
Se um kuorsōndpūstiji,
Pūstōb jara novgidi.-
Lapst, kis tīebōd pārgiltō,
Jemmō, kis āb kūtōtō,
Nānt yldiņ vōib mustadōks
Tīedō ta ents novgōdōks.

Ulzāndaji: M. Stalte.

Tuoimiji: K. Stalte.

Adres: Mazirbe. Latvija.